

Öğrenci Profiline Değerlendirilmesine Yönelik Bir Alan Araştırması “Süleyman Demirel Üniversitesi Örneği¹

Hüseyin Güçlü ÇİÇEK*
Ayşegül BAYKUL**
Murat Kemal KELEŞ***

ÖZET

Bu çalışma 2012-2013 eğitim-öğretim döneminde Süleyman Demirel Üniversitesi'nin fakültelerinde öğrenim gören öğrencilerin profilini belirlemek ve elde edilen veriler ışığında üniversitenin eğitim ve öğretim politikalarını geliştirmek, üniversite sosyal yaşamı ve şehre (Isparta) yönelik algılarını tespit etmek amacıyla yapılmıştır. Çalışmada merkez kampüs (il merkezi) ve ilçeler arasındaki nicel ve nitel farklılıklar ve öğrenci profiline daha net ortaya konulması amacıyla fakülte ve yüksekokul ayırımına gidilmiştir. Bu amaç doğrultusunda fakültelerde öğrenim gören öğrencilerin demografik yapısı, sosyo-ekonomik durumları, üniversite öncesi öğrenim hayatı ve aileleri ile ilgili genel bilgiler tespit edilmeye çalışılmıştır. Amaca yönelik örneklem setine uygulanan anketler doğrultusunda öğrencilerin öncelikle sosyal ve kültürel profilleri çıkarılmaya çalışılmıştır. Araştırma sonucunda öğrencilerin, çoğunlukla kent kökenli ve ekonomik yönden düşük gelir seviyesine sahip ailelerden oldukları görülmüştür. Öğrencilerin önemli bir kısmı tercih ettiği bölümde okumaktadır. Üniversite ve şehre yönelik algılarının pozitif olduğu görülmektedir.

Anahtar kelimeler: Süleyman Demirel Üniversitesi, Öğrenci Profili, Öğrenci Sosyo-Ekonomik Düzeyi

A Field Study Assessing Student Profile Suleyman Demirel University Case¹

ABSTRACT

This study establishes a profile of students at Süleyman Demirel University in 2012-2013, with a view to developing educational policies and identifying the social situation in the city. This study reveals quantitative and qualitative differences between the profile of students in the faculties and the vocational schools on the central campus and those in the districts. For

¹ Bu çalışmadaki istatistik rakamlar, “2012-2013 Eğitim-Öğretim Döneminde Süleyman Demirel Üniversitesi Öğrenci Profili ve Üniversiteye Genel Bakış” başlıklı rapordan alınmıştır.

The statistical data of this study has been retrieved from the report entitled "Suleyman Demirel University 2012-2013 Education Term Student Profile and The University Overview"

* Yrd. Doç. Dr., SDÜ İİBF Fakültesi Maliye Bölümü, İSPARTA, e-posta: huseyincicek@sdu.edu.tr, +90 246 211 1948; Assist. Prof. Dr. Suleyman Demirel University, The Faculty Of Economics and Administrative Sciences, Department of Public Finance, İSPARTA, e-mail: huseyincicek@sdu.edu.tr, +90 246 211 1948

** Uzman, SDÜ Öğrenci İşleri Dekanlığı, İSPARTA, e-posta: aysegulbaykul@sdu.edu.tr, +90 246 211 1948
Specialist, Suleyman Demirel University, Office of The Dean of Student Affairs, İSPARTA, e-mail: aysegulbaykul@sdu.edu.tr, +90 246 211 1948

*** Öğretim Görevlisi, SDÜ, Öğrenci İşleri Dekanlığı, İSPARTA, e-posta: muratkeles@sdu.edu.tr, +90 246 211 1948; Lecturer, Suleyman Demirel University, Office of The Dean of Student Affairs, İSPARTA, e-mail: muratkeles@sdu.edu.tr, +90 246 211 1948

this purpose, the study used a questionnaire to identify the demographic structure, socio-economic status, pre-university education and general information about the family life of the students. The results of the study show that most students come from low-income urban families. A significant number of students are studying in their department of preference. Their perceptions of the university and the city are positive.

Key Words: *Suleyman Demirel University, Student profile, Student socio-economic status*

1. Giriş

Üniversite öğrencisinin profili var olan eğitim sisteminin ve toplumun farklı açılardan gelişmişlik düzeyinin en iyi göstergelerinden biridir. Üniversitelerin kendi öğrencilerini belirleme gibi bir imkân olmadığından resmi istatistiklere bakılarak planlama yapılması gerçek hayatta bazı hatalara götürmektedir. ÖSYM ve MEB gibi resmi kurumlar tarafından yayınlanan öğrenci istatistikleri yetersiz ve yüzeysel veriler içermektedir.² Geliştirici ve yönlendirici karar almada öğrencilerin profilinin bilinmesi önemlidir.³ Düzenli aralıklarla yapılan bu çalışmalar ile değişimi gözleme imkânı da bulunmaktadır.

Dinamik ve kontrollü gelişme sağlamak amacıyla eğitim kurumlarında öğrencilerin verileri sık sık toplanarak ileriye dönük plan ve programlar gelişmiş ülkelerde de yapılmaktadır. Örneğin Fransa’daki Observatoire nationale de la Vie Etudiante (OVE), Almanya’daki Deutsches Studentenwerk (DSW) ve İtalya’daki Fondazione della Residenza Universitaria Italiana (RUI) böyle örgütlerdir.⁴ Literatüre bakıldığında profil araştırmalarının farklı alanlarda ve kapsamda ancak benzer amaçlarla yapıldığı gözlenmektedir. Bu sebeple yurt içinde ve yurt dışında pek çok çalışma yapılmıştır. Örneğin bazı çalışmalar üniversitenin bir veya birkaç fakültesi, bir fakültesi, hatta bir fakültenin bir bölümü şeklinde yapıldığı görülmektedir. Bu nedenle burada önemli birkaç literatüre yer verilmiştir.

Tablo 1: Öğrenci Profili ile İlgili Bazı Çalışmalar

Yazar	Konu	Yıl	Yayın Türü
Şenses, F.	Yükseköğretimde öğrenciler: ODTÜ İktisat Bölümü Öğrenci profili.	1999	Makale
Kuru, E., Pepe, K.	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Özel Yetenek Sınavlarına Katılan Öğrencilerin Sosyo-ekonomik Profilleri	2002	Makale
Bilgili, E., Uçan, O., Çetin, F.	ODTÜ İktisat, Erciyes Üniversitesi Ve Niğde Üniversitesi İktisat Ve İşletme Bölümü Öğrencilerinin Profillerinin Karşılaştırılması	2003	Makale
Özdemir, C., Demiriz, G.	Adnan Menderes Üniversitesi Öğrenci Profili Araştırması 2003	2003	Araştırma Raporu
Özsoy, S.	Üniversite Öğrenci Profili: Kavramsal	2004	Makale

² Seçkin Özsoy, “Üniversite Öğrenci Profili: Kavramsal Bir Çözümleme ve Türkiye’ye İlişkin Bazı Ampirik Bulgular”, Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri, 4(2), 2004, s.304

³ S.Ballack ve A.Botes, “Profile of Baccalaureate Curriculum Graduate Students in 1997”, Curationis, 26(3), 2003 s. 60

⁴ Özsoy, a.g.m., s.309

	Bir Çözümleme ve Türkiye'ye İlişkin Bazı Ampirik Bulgular		
Şenses, F.	ODTÜ İktisat Bölümü Öğrenci Profili	2005	Makale
Çitil, M., İspir, E., Söğüt, Ö., Büyükkasap, E.	Fen Edebiyat Fakültesi Öğrencilerinin Profilleri Ve Başarılarını Etkilediğine İnanıldıkları Faktörler; K.S.Ü. Örneği	2006	Makale
Özel, A.	Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Yapısı	2006	Makale
Yaylalı, M. VD.	Üniversite Gençliğinin Sosyo-Ekonomik Profili Araştırması	2006	Makale
Atasaver, S.	Gazi Üniversitesi Öğrenci Profili	2007	Yayımlanmış Tez
Yiğit, R., Esenay, F.I., Derebent, E.	Türkiye'de Hemşirelik Son Sınıf Öğrencilerinin Profili	2007	Makale
Nartgün, Ş.S., Yüksel, E.	Ahi Evran Üniversitesi Kaman MYO Öğrencilerinin Sosyo-Ekonomik Düzeylerinin Belirlenmesi	2009	Makale
Çevik, O., Yiğit, S.	Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Profillerinin Belirlenmesi-Amasya Üniversitesi Örneği	2009	Makale
Akyurt, N.	Meslek Yüksekokulları ve Marmara Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Genel Profili	2009	Makale
Akçakanat, T., Çarıkcı, İ., Dulupçu, M.A.	Üniversite Öğrencilerinin Buldukları İl Merkezine Ekonomik Katkıları ve Harcama Eğilimleri: Isparta 2003-2009 Yılları Örneği	2010	Makale
Keskin, N., Koraltan, A., Öztürk, Ö.	Pamukkale Üniversitesi Buldan MYO Öğrenci Profili	2010	Bildiri-Makale
Köksalan, B., İlter, İ., Görmez, E.	Sınıf Öğretmeni Adaylarının Sosyo-Kültürel Özellikleri ve Lisansüstü Eğitim İsteklilikleri Üzerine Bir Çalışma (Fırat, Erzincan ve İnönü Üniversitesi Sınıf Öğretmenliği ABD Örneği)	2010	Makale
Sevüktekin, M., Nargeleşkenler, M., Çetin, I.	Uludağ Üniversitesi Öğrencilerinin Sosyo-Ekonomik Profil Araştırması 1	2012	Makale
Parlakay, O. VD.	Mustafa Kemal Üniversitesi Antakya Meslek Yüksekokulu Mülkiyet Koruma Ve Güvenlik Bölümü Öğrenci Profili	2013	Bildiri-Makale

Bu bağlamda çalışmada, Süleyman Demirel Üniversitesi'nin (SDÜ) 2012-2013 yılında eğitim gören tüm fakültelerinde öğrencilerin demografik sosyo-ekonomik ve kültürel yapıları ortaya çıkarılarak onların görüşleri değerlendirilmiştir.

2. Genel Bilgiler

1992 yılında kurulan Süleyman Demirel Üniversitesi 2012-2013 eğitim öğretim yılı sonu itibariyle 18 fakülte, 20 meslek yüksekokulu, 3 yüksekokul ve 6 enstitü bünyesinde 51.588 öğrenciye ulaşmış bulunmaktadır⁵. Bu öğrencilerden 25.259'u lisans öğrencisidir. Üniversite geneli için Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı'ndan alınan genel istatistikler aşağıdadır.

3. 2012-2013 Eğitim-Öğretim Döneminde SDÜ'de Okuyan Öğrencilerin Cinsiyet ve Öğrenim Durumu

Tablo 2: Cinsiyet ve Öğrenim Durumuna Göre Öğrenci Dağılımı

Öğretim Türü	Cinsiyete Göre Öğrenci Sayısı		Toplam
	Erkek	Kadın	
I. Öğretim	18.028	14.899	32.927 (%65,53)
II. Öğretim	10.292	7.025	17.317 (%34,47)
Genel Toplam	28.320 (%56,37)	21.924 (%43,63)	50.244

2012-2013 eğitim öğretim döneminde itibariyle SDÜ'de okuyan öğrencilerin %56,37'si (28.320) erkek, %43,63'ü (21.924) bayan öğrencilerden oluşmaktadır. Bu öğrencilerin %65,53'i (32.927) birinci öğretim öğrencileridir.

2.1. 2012-2013 Eğitim-Öğretim Döneminde SDÜ'de Okuyan Öğrencilerin Ülkeler Bazında Uyrıkları

Tablo 3: Uyrıklara Göre Öğrenci Dağılımı

Üyruk	Toplam	Üyruk	Toplam
Türkiye Cumhuriyeti	49.381	Kongo	1
Afganistan	19	Kosova	2
Ahiska	1	Lübnan	1
Almanya	24	Makedonya	2
Arnavutluk	10	Moğolistan	7
Avusturya	2	Moldova	3

⁵ Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı tarafından hazırlanan 03.07.2013 tarihli Öğrenci Durum belgesinden alınmıştır.

Azerbaycan	103	Moritanya	2
Bosna-Hersek	2	Mozambik	2
Bulgaristan	13	Nijer	1
Çin	4	Nijerya	5
Fas	8	Orta Afrika Cumhuriyeti	1
Filistin	10	Özbekistan	6
Fransa	1	Pakistan	2
Gambiya	1	Romanya	1
Girne	1	Rusya	5
Gürcistan	2	Sırbistan	3
Haiti	3	Singapur	1
Hırvatistan	1	Somali	3
Hollanda	1	Suriye	13
Irak	2	Tacikistan	3
İran	10	Tanzanya	3
İsrail	1	Tuvalu	1
Kamerun	1	Türkmenistan	501
Kampuçya	2	Ukrayna	2
Kanada	1	Uygur	6
Karadağ	2	Yeni Gine	1
Kazakistan	5	Yemen	1
Kenya	1	Yunanistan	2
Kırgızistan	11	Diğer	17
KKTC	23	Genel Toplam	50.244

Yabancı uyruklu öğrencilerin sayısı Üniversite'nin uluslar arası niteliğinin önemli bir göstergesidir. Gelişmiş ülkelerle kıyaslandığında bu rakam çok düşüktür. ÖSYM 2012-2013 yılı yükseköğretim istatistiklerinden Türkiye'de en fazla öğrencisi bulunan ülke yeni kayıtlarla birlikte 9.520 öğrenci ile Azerbaycan'dır. Azerbaycan'ı, 8.745 öğrenci ile Türkmenistan 4.490 öğrenci ile KKTC takip etmektedir. İncelen üniversite örneklerinde de benzer sonuçlar ortaya çıkmıştır. Yakın coğrafyadaki ve kültürel ilişkilerimizin yoğun olduğu ülkelerden (örn., Azerbaycan, Kıbrıs, Türkmenistan, İran ve Bulgaristan) öğrenci gelmesi, Türkiye'nin uluslararası öğrenci profilinin diğer gelişmiş ülkelere farklı olduğunu ortaya koymaktadır.⁶

Tablo'da uyruklarına göre öğrenci dağılımı verilmektedir. Buna göre yabancı uyruklu öğrencilerin önemli bir çoğunluğu Türk Cumhuriyetleri'nden gelen öğrencilerden, özellikle Türkmenistan ve Azerbaycan kökenli öğrencilerden, oluşmaktadır. Bu sayı toplam öğrenci sayısı içerisinde düşük kalmaktadır. Tablo'da diğer yabancı uyruklu öğrencilerin sayılarının da tatminkâr bir

⁶ Murat Özoğlu vd., Küresel eğilimler ışığında Türkiye'de Uluslararası Öğrenciler, SETA, 2012, s.55

seviyede olmadığı görülmektedir. Üniversite geneline bakıldığında yabancı uyruklu öğrenci sayısının artırılması için tanıtım faaliyetlerine ağırlık verilmelidir.

2.2. 2012-2013 Eğitim-Öğretim Döneminde SDÜ'de Okuyan Öğrencilerin İkamet İline göre Dağılımı

Tablo 4: İkamet Yerine Göre Öğrenci Dağılımı

Öğrencilerin İkamet Ettiği Bölge	Toplam	Yüzde
Akdeniz	16.268	32
Ege	9.319	19
Marmara	3.746	7
İç Anadolu	7.829	16
Karadeniz	5.409	11
Doğu Anadolu	3.695	7
Güneydoğu Anadolu	3.069	6
Yurtdışı	909	2
Genel Toplam	50.244	100

İsparta'nın coğrafi konumu sebebiyle özellikle Akdeniz (%32'si), Ege (%19'u) ve İç Anadolu(%16'sı) bölgelerine yakın olması sebebiyle tercih sebebi olduğu görülmektedir.

4. Evren ve Örneklem

Çalışmanın evrenini 2012-2013 eğitim ve öğretim yılında Süleyman Demirel Üniversitesi'nde lisans eğitimi gören öğrenciler oluşturmaktadır. Lisans öğrencilerini kapsamı kısıtı nedeniyle üniversite bünyesinde bulunan tüm fakültelerde eğitim gören %95 güven aralığı baz alınarak tespit edilen 410 öğrenciye anket uygulanmıştır. Elde edilen veriler SPSS programında değerlendirilip analiz edilmiştir. Ankette çoktan seçmeli ve 3'lü likert soruları bulunmaktadır. Anketin ilk bölümünde öğrenciye ait demografik sorular sorulmuştur. Bu kapsamda öğrencinin aile yapısı, gelir durumu, geliri, herhangi bir işte çalışma durumu, alışkanlıklarına vb. ilişkin sorular yöneltilmiştir.

Süleyman Demirel Üniversitesi 2012-2013 eğitim-öğretim yılında tüm fakültelerde, eğitim gören öğrencilerin sayıları aşağıdaki şekilde verilmiştir.

Tablo 5: Fakültelerdeki toplam öğrenci sayısı

Fakülteler	Toplam öğrenci sayıları
Diş Hekimliği Fakültesi	388
Eğirdir Su Ürünleri Fakültesi	169
Eğitim Fakültesi	144
Fen Edebiyat Fakültesi	4451
Güzel Sanatlar Fakültesi	555
Hukuk Fakültesi	485
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	5971
İlahiyat Fakültesi	1388
Mimarlık Fakültesi	395

Mühendislik Fakültesi	6537
Orman Fakültesi	1014
Sağlık Bilimleri Fakültesi	1425
Teknik Eğitim Fakültesi	1224
Teknoloji Fakültesi	1201
Tıp Fakültesi	906
Ziraat Fakültesi	1274

Buna göre sırasıyla Mühendislik Fakültesi'nin, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'nin ve Fen Edebiyat Fakültesi'nin öğrenci sayılarının toplam öğrenci sayısı içerisinde ağırlıklı olduğu görülmektedir. Öğrenci sayılarının şekillenmesinde YÖK'ün politikalarının yanı sıra, öğrencilerin iş bulma kaygısı, fakültelerin eğitim verecek öğretim üyesi sayısı ve mekânsal dinamikler başlıca belirleyiciler olarak karşımıza çıkmaktadır.

5. Anket Sonuçları Ve Değerlendirme

5.1. Cinsiyet ve Öğrenim Durumu

Tablo 6: Ankete Katılan Öğrencilerin Cinsiyet Dağılımı

	Frekans	Yüzde	Toplam yüzde
Erkek	213	52,0	52,0
Kadın	197	48,0	100,0
Toplam	410	100,0	

Tablo 6'ı incelediğimizde ankete katılan öğrencilerin, %52'sini erkek öğrenciler, %48'ini ise bayan öğrenciler oluşturmaktadır. Üniversite genelinde erkeklerin yüzdesi %56,37 iken bayanların yüzdesi %43,63' tür. TÜİK Eğitim İstatistikleri/Cinsiyet ve eğitim seviyesine göre yükseköğretimde öğrenci sayıları/2012-13 akademik yılı toplam öğrenci sayılarına göre örgün lisans öğrenimi gören öğrencilerden erkek öğrenci sayısı 616.247, kadın öğrenci sayısı 621.406 ve toplam 1.237.653'tür. Süleyman Demirel Üniversitesi lisans öğrencileri arasında erkek oranı genele kıyasla yüksektir. Bu durum nedeni anket yapılan fakültelerde teknik bölümlerin sayıca yüksek olması, bu bölümlerin bayanlar tarafından nispeten daha az tercih edilmesidir.

Tablo 7: Ankete Katılan Öğrencilerin Öğrenim Türü

	Frekans	Yüzde	Toplam yüzde
1.Öğretim	273	66,6	66,6
2.Öğretim	137	33,4	100,0
Toplam	410	100,0	

Ankete katılan öğrencilerin öğrenim türleriyle ilgili elde ettiğimiz veriler Tablo 7'da incelendiğinde öğrencilerin %66'sının 1.Öğretim, %33'ünün 2.Öğretim olduğu görülmektedir. Bazı bölümlerin İkinci öğretimının olmaması sonucu fark oluşmuştur.

5.2. Ankete Katılan Öğrencilerin Uyuğu

Tablo 8: Ankete Katılan Fakülte Öğrencilerinin Uyrıkları

	Frekans	Yüzde	Toplam yüzde
TC	397	96,8	96,8
Diğer	13	3,2	100,0
Toplam	410	100,0	

Tablo 8'de öğrencilerin uyrıklarına ilişkin dağılımları yer almaktadır. Buna göre öğrencilerin %96,8'inin Türk vatandaşı, %3,2'sinin yabancı uyruklu olduğu görülmektedir. Üniversitenin uluslar arası niteliğinin güçlendirilmesi, öğrenci hareketliliğinin belirli bir seviyenin üzerine çıkarılması ve hareketliliğin pozitif etkilerinden yararlanılması büyük önem taşımaktadır. Tablo sonucu yabancı uyruklu öğrencilerin sayısının çoğaltılması bakımından yurtdışı tanıtım faaliyetleri artırılmasının gereğine işaret etmektedir.

5.3. İkamet Yeri:

Tablo 9: Ankete Katılan Öğrencilerin Ailelerinin Yaşadığı Bölge

	Frekans	Yüzde	Toplam yüzde
Akdeniz	152	37,1	37,1
Ege	86	21,0	58,0
İç Anadolu	65	15,9	87,8
Marmara	57	13,9	91,5
Karadeniz	15	3,7	95,2
Güneydoğu	15	3,7	99,0
Doğu Anadolu	14	3,4	102,4
Yurt dışı	6	1,5	104,0
Toplam	410	100,0	

Öğrencilerin ailelerinin yaşadığı bölgeyle ilgili elde edilen veriler Tablo 9'dan incelendiğinde, %37,1'inin ailesi Akdeniz bölgesinde yaşadığı ve bunu %21 oranıyla Ege bölgesi, %15,9 oranıyla ise İç Anadolu bölgesi izlediği görülmektedir. Sonuçlar genel sonuçlarla (araştırma evreniyle) uyumludur. Üniversite tercihleri ikamet yerine yakınlığı baz alınarak yapıldığı söylenebilir.

5.4. Mezun Olunan Lise Türü ve Alanı**Tablo 10 : Mezun Olunan Lise Türü**

	Frekan s	Yüzde	Toplam yüzde
Genel Lise	199	48,5	91,7
Anadolu Lisesi	130	31,7	33,9
Meslek Lisesi	29	7,1	41,0
Diğer	19	4,6	100,0
İmam-Hatip	15	3,7	95,4
Fen Lisesi	9	2,2	2,2
Özel Lise-Kolej	9	2,2	43,2
Toplam	410	100,0	

Fakülte öğrencilerinin mezun oldukları lise türleriyle ilgili elde edilen verilere Tablo 9'dan bakıldığında, öğrencilerin %48,5'i genel lise, %31,7'si Anadolu lisesi, %7,1'i ise meslek lisesi mezunu olduklarını belirtmişlerdir. Mezun olunan lise grubu ile aile gelir düzeyi değişkenlerinin yüksek öğrenim hakkına erişim üzerindeki ortak etki derecesi konusunda Özsoy(2004) tarafından yapılan değerlendirmede öğrenci ailelerinin gelir düzeyi yükseldikçe, genel lise çıkışlı üniversite öğrencilerinin toplam içindeki oranı düştüğü, Anadolu lisesi çıkışlı öğrencilerin oranı ise yükseldiği belirtilmiştir. Bu bulgu bize, mezun olunan lise grubu ile aile gelir düzeyi değişkenlerinin uyumlu olduğunu göstermektedir.⁷ Üniversite genelinin yaklaşık %50'sinin genel lise mezunu olması ve gelir seviyelerinin uyumlu olduğu görülmektedir.

5.5. Sosyo-Ekonomik Durum:**4.5.1. Anne-Baba Mesleği:****Tablo 11: Annenizin Mesleği**

	Frekans	Yüzde	Toplam yüzde
Ev hanımı	290	70,7	94,6
Emekli	41	10,0	23,9
Memur	30	7,3	11,7
İşçi	18	4,4	4,4
İşsiz	16	3,9	98,5
Esnaf	9	2,2	13,9
Diğer	6	1,5	100,0
Toplam	410	100,0	

⁷ Özsoy, a.g.m., s.320

Tablo 11'de öğrencilerin annelerinin çalışmadığı, ağırlıklı olarak (%70,7'si) ev hanımı olduğu görülmektedir. Annelerin %10'nu emekli, %7,3'ü ise memur'dur.

Tablo 12: Babanızın Mesleği

	Frekans	Yüzde	Toplam yüzde
Emekli	123	30,0	82,0
Memur	92	22,4	39,5
İşçi	70	17,1	17,1
Diğer	53	12,9	100,0
Esnaf	51	12,4	52,0
İşsiz	21	5,1	87,1
Toplam	410	100,0	

Baba mesleğiyle ilgili elde edilen anket verilerine, öğrencilerin, % 30'unun babası emekli, %22,4'ünün memur, % 17'sinin ise işsiz olduğu görülmektedir.

4.5.2. Aile Aylık Geliri

Tablo 13: Aile Aylık Geliri

	Frekans	Yüzde	Toplam yüzde
1001-2000 TL	172	42,0	69,0
0-1000 TL	111	27,1	27,1
2001-3000 TL	77	18,8	87,8
3001-4000 TL	26	6,3	94,1
4001-5000 TL	19	4,6	98,8
5001 TL'den fazla	5	1,2	100,0
Toplam	410	100,0	

Tablo 13'den öğrencilerin ailelerinin aylık geliriyle ilgili elde edilen verilere bakıldığında araştırmaya katılan öğrencilerin ailelerinin ortalama gelir seviyesinde oldukları söylenebilir. Buna göre %42'sinin ailesinin aylık geliri 1001-2000TL, %27,1'inin ailesinin aylık geliri 0-1000TL arasındadır. %1,2'sinin aylık aile gelirinini ise 5001TL'den fazla olduğu anlaşılmaktadır. Aylık gelir verileri ile anne ve baba mesleği arasında sonuçlar uyumludur. Buna göre 2013 Ağustos ayı Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu tarafından hazırlanan bültene göre açlık sınırının 1.020 TL, yoksulluk sınırı 3.322 lira olarak belirlendiği baz alınırsa öğrencilerin neredeyse yarısının düşük yaşam standardına sahip oldukları söylenebilir.⁸

⁸ Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu Haber Bülteni, <http://www.turkis.org.tr/?wapp=52521E5F-FCA5-4BDD-940D-A284DA6F151D>, 04.09.2013

4.5.3. Aylık Harcama:**Tablo 14:** Aylık Harcama

	Frekans	Yüzde	Toplam yüzde
251-500 TL	172	42,0	52,9
501-750 TL	124	30,2	83,2
0-250 TL	45	11,0	11,0
751-1000 TL	41	10,0	93,2
1001 TL ve üzeri	27	6,6	9,8
Toplam	410	100,0	

Öğrencilerin aylık harcamalarıyla ilgili elde edilen verilere göre, %42'sinin aylık harcaması 251-500 TL arasında, %6,6'sının 1001 TL ve üzerinde, %11'inin aylık harcaması ise 0-250 TL arasındadır. Ailelerin gelir durumlarının düşük olması sebebiyle öğrenci harcamaları da düşüktür.

4.5.4. Burs Alma Durumu**Tablo 15:** Burs Alma Durumu

	Frekans	Yüzde	Toplam yüzde
Öğrenim kredisi	196	47,8	65,1
Almıyor	128	31,2	100,0
Başbakanlık	71	17,3	17,3
Diğer	9	2,2	68,8
Özel-Kamu kuruluşu bursu	6	1,5	66,6
Toplam	410	100,0	

Tablo 15 incelendiğinde ankete katılan fakülte öğrencilerinin genellikle öğrenim kredisi almakta olduğu görülmektedir. Öğrencilerin %47,8'i öğrenim kredisi almakta iken %31,2'si burs veya kredi almamaktadır. Üniversite genelinde neredeyse yarısının gelir durumunun düşük olması kredi ve burs alma oranı ile uyumlu olduğu göze çarpmaktadır. Ayrıca 2012-2013 yılında Süleyman Demirel Üniversitesi Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığı tarafından hazırlanan rapordan 1300 öğrenciye bir öğün yemek bursu verildiği tespit edilmiştir.

4.5.5. İkamet Yeri

Tablo 16: Ailenin İkamet Yeri:

	Frekans	Yüzde	Toplam yüzde
Şehir Merkezi	245	59,8	59,8
İlçe	113	27,6	87,3
Köy	33	8,0	100,0
Kasaba	19	4,6	92,0
Toplam	410	100,0	

Tablo 16 incelendiğinde ankete katılan fakülte öğrencilerinin %59,8'inin ailesi şehir merkezinde yaşamakta, %27,6'sının ailesi ilçede, %8'inin ailesi ise köyde yaşamaktadır. Türkiye geneline şehir merkezinde yaşama oranı 2012 verilerine göre %77,2'dir.

Tablo 17: İkamet Edilen Yer

	Frekans	Yüzde	Toplam yüzde
Evde (arkadaşlarla)	197	48,0	91,7
Özel Yurt	67	16,3	43,7
Aile	58	14,1	14,1
Kredi Yurtlar Yurdu	54	13,2	27,3
Diğer	25	6,1	100,0
Akrabalarla	9	2,2	93,9
Toplam	410	100,0	

Tablo 17'de ankete katılan fakülte öğrencilerinin Isparta'daki ikamet yerlerinin dağılımı yer almaktadır. Buna göre öğrencilerin % 48'i evde arkadaşlarıyla, %16,3'ü özel yurtlarda, 13,2'si ise Kredi Yurtlar Kurumu yurdunda kalmaktadır. Genel profile bakıldığında gelir düzeyi düşük ailelerin olması sebebiyle özel yurt tercihi kısıtlı sayıdadır. Devlet yurtlarının kapasitesinin de üniversite öğrenci sayısı ile uyumlu olmadığı söylenebilir. Yapılan yüz yüze görüşmelerde kişi başına düşen ev kira maliyetini düşürmek için evde kalan kişi sayısının artırıldığı çalışmaya katılan öğrenciler tarafından ifade edilmiştir.

4.5.6. Bölüm Tercih Sırası

Tablo 18: Bölüm Tercih Sıralaması

	Frekans	Yüzde	Toplam yüzde
1-5	207	50,5	50,5
6-10	105	25,6	76,1

11-15	49	12,0	88,0
21 ve üstü	25	6,1	100,0
16-20	24	5,9	93,9
Toplam	410	100,0	

Tablo 18’de öğrencilerin bölümlerini tercih sıralamasıyla ilgili elde edilen veriler incelenmiştir. Buna göre %50,5’inin bölümünün ilk beş tercihi arasında, %25,6’sının 6 ile 10, %12’sinin ise 11 ile 15 tercihleri arasında olduğu görülmektedir. Bu sonuçlara göre SDÜ fakültelerini tercih eden öğrencilerin önemli çoğunluğunun isteyerek bölümlerinde okudukları söylenebilir.

5.6. Öğrenciler için Isparta İli:

Tablo 19: Üniversite’nin Bulunduğu Şehre (Isparta’ya) Bakış

	Frekans	Yüzde	Toplam yüzde
Katılıyorum	175	42,7	42,7
Kararsızım	122	29,8	72,4
Katılmıyorum	113	27,6	100,0
Toplam	410	100,0	

Tablo 19 incelendiğinde ankete katılan fakülte öğrencilerinin %42,7’si Isparta’nın üniversite yaşamı için ideal bir şehir olduğunu düşünmekte iken %27,6’sı ise üniversite yaşamı için uygun bir şehir olmadığını düşünmektedir. Kararsızların oranı ise, %29,8’dir. Anketler sadece fakültele uygulanmış olduğundan öğrenciler tarafından Isparta il merkezi değerlendirilmiştir. Öğrencilerin önemli bölümünün şehre karşı bakış açılarının pozitif olduğu görülmektedir. Nitekim CNBC-e Bussines dergisi tarafından 34 ölçüt esas alınarak hazırlanan "Türkiye'nin yaşanabilir illeri 2011" araştırmasının sonuçlarına göre Isparta ili 5. sırada olduğu belirtilmiştir.⁹

5.7. Zararlı Alışkanlıklar:

Tablo 20: Fakülte öğrencilerinin sigara kullanma oranı:

	Frekans	Yüzde	Toplam yüzde
Hayır	302	73,7	99,8
Evet	107	26,1	26,1
Toplam	410	100,0	

6. Sonuç:

2012-2013 eğitim-öğretim dönemi kapsamında Süleyman Demirel Üniversitesi’nin fakültelerinde öğrenim gören öğrencilerin profilini belirlemek amacıyla yapılan bu araştırmadan elde edilen bulgular ışığında aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır. Araştırmaya katılan erkek öğrenciler bayan öğrencilere oranla daha fazladır. Örneklemin tamamı ele

⁹ CNBC-e Bussines, "Türkiye'nin yaşanabilir illeri 2011, <http://www.sabah.com.tr/Ekonomi/2011/09/01/en-yasanabilir-il-belli- oldu>,

alındığında, üniversite fakülteleri genelinde erkek öğrenci sayısı 13.727(%54,35), bayan öğrenci sayısı 11.532(%45,65)'dir. Bu sonuca göre fakültelerde teknik bölümlerin öğrenci sayısının fazla olması sebebiyle erkeklerin daha çok tercih ettiği söylenebilir. Her bölümün 2.öğretiminin olmayışı sonucu ankete katılan öğrencilerin %66,6'sı 1.öğretim öğrencilerinden oluşmuştur.

Öğrencilerin geldikleri bölgeler dağılımına bakıldığında yapılan diğer araştırmalarda olduğu gibi yakın illerden gelen öğrenci sayılarının fazla olduğu gözlemlenmektedir. Isparta'nın da içinde bulunduğu Akdeniz Bölgesi'nden gelen öğrenci oranı %37,1'dir. Sırası ile coğrafi olarak yakınlığa göre tercih edilen bölgeler Ege, İç Anadolu ve Marmara bölgeleridir.

Ankete katılan öğrencilerin %48,5'i genel lise, %31,7'si Anadolu lisesi, %7,1'i ise meslek lisesi mezunu olduklarını belirtmişlerdir. Türkiye genelinde de genel liseler diğer liselere oranla daha fazladır.

SDÜ'de okuyan öğrencilerin genel profiline bakıldığında, çoğunluğunun babası emekli ve memur; annesi ev hanımıdır. Ailelerin aylık toplam geliri 0-2000TL arasındadır. Aileler genellikle şehir merkezinde ikamet etmektedir. Öğrencilerin %42'sinin aylık harcaması 251-500TL arasındadır. Üniversitenin fakülteleri genelinde %68,8'inin de çeşitli kurumlardan burs aldıkları ve aylık harcama miktarlarına dahil edilmiştir. Akçanat vd. tarafından yapılan Süleyman Demirel Üniversitesi öğrencilerinin 2003, 2005, 2007 ve 2009 yıllarında yapmış oldukları harcamaların miktarı ve Isparta ekonomisine katkıları ile ilgili çalışmaya göre 2009 yılı için aylık ortalama harcamanın 474.92TL olduğu bulunmuştur. Bu harcamanın neredeyse yarısı barınma ve beslenme ihtiyaçları için kullanılmaktadır.¹⁰ Bu rakam 2013 yılı içinde değişikliğe uğramamış, harcama düzeyi yaklaşık olarak aynı kalmıştır. Bu sonuca 2010-2013 yılları arasında göre SDÜ' ye gelen öğrenci profiline gelir düzeyinin değişikliğe uğramadığı ifade edilebilir.

İzmir'de üniversite öğrencileri arasında yapılan bir çalışma, erkekler arasında sigara kullanma sıklığını %33,9 olarak bildirmektedir. Tezcan ve arkadaşlarının Hacettepe Üniversitesi birinci ve üçüncü sınıf öğrencileri arasında yaptığı çalışmada halen sigara kullanma sıklığı %22,5 ve %25,9 olarak bulunmuştur. Erkekler (%30,1 ve %36,2) kadınlara (%17,5 ve %25,9) göre daha fazla sigara içmektedirler. Hacettepe Üniversitesi'nde yapılan bir başka çalışmada birinci sınıf öğrencilerinde yapılan bir çalışmada (n=1032) öğrencilerin %23,5'i halen sigara içtiğini beyan etmiştir. Türkiye'de sekiz üniversitenin (Adnan Menderes, Harran, Kırıkkale, Kocaeli, Mersin, Ondokuz Mayıs, Osmangazi, Yüzüncü Yıl) birinci sınıf öğrencileri arasında 2004-2005 öğrenim yılında yapılan bir çalışmada (n=3101) en az bir defa sigara kullanma %57,8 ve halen kullanma %22,5'dir.¹¹ SDÜ fakültelerinde eğitim gören öğrencilerin yapılan çalışmaya göre %26,1'i sigara kullanmaktadır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin Isparta ili ve seçtikleri bölümlerle ilgili görüşlerinin genel olarak olumlu olduğu ifade edilebilir. Üniversite ve bölüm tercih sırasına bakıldığında %50,5'sinin Süleyman Demirel Üniversitesi'nin ilk beş

¹⁰ Tahsin Akçakanat vd, "Süleyman Demirel Üniversitesi Öğrencilerinin Isparta'daki Yaşam Kalitesi Ve Isparta Halkına İlişkin Tutumlarının Değerlendirilmesi", Süleyman Demirel Üniversitesi , Vizyoner Dergisi, Cilt:3 Sayı:4, 2011, s.5

¹¹ Hilal Özcebe, Gençler ve Sigara, Klasmat Matbaacılık, Ankara, 2008, s.9

tercihinden biri olduğu ve % 42,7'side Isparta'nın yaşamak için ideal bir şehir olarak algıladığı söylenebilir.

Kaynakça:

- AKÇAKANAT, T., ÇARIKÇI, H.İ., DULUPÇU, M.A., (2011), Süleyman Demirel Üniversitesi Öğrencilerinin Isparta'daki Yaşam Kalitesi Ve Isparta Halkına İlişkin Tutumlarının Değerlendirilmesi, Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi, Cilt:3 Sayı:4, s. 1-18.
- AKYURT, N. (2009), Meslek Yüksekokulları ve Marmara Üniversitesi Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Genel Profili, Fırat Sağlık Hizmetleri Dergisi, Cilt:4, Sayı:11 (2009)
- BALLACK, S. VE BOTES, A. (2003) Profile of Baccalaureate Curriculum Graduate Students in 1997. *Curationis*. 26(3): 60-8.
- BİLGİLİ, E., UÇAN, O., ÇETİN, F. (2003), "ODTÜ İktisat, Erciyes ve Niğde Üniversiteleri İktisat ve İşletme Bölümü Öğrencilerinin Profillerinin Karşılaştırılması", Erciyes Üniversitesi İİBF Dergisi, 21, 1-18.
- CNBC-e Bussines, "Türkiye'nin yaşanabilir illeri 2011, <http://www.sabah.com.tr/Ekonomi/2011/09/01/en-yasanabilir-il-belli-oldu>, 15.09.2013
- ÇEVİK, O. VE YİĞİT S. (2009), "Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Profillerinin Belirlenmesi-Amasya Üniversitesi Örneği", Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 33, 1, 89-106.
- ÇİTİL M., İSPİR E., SÖĞÜT Ö., VE BÜYÜKKASAP E. (2006), "Fen Edebiyat Fakültesi Öğrencilerinin Profilleri ve Başarılarını Etkilediğine İnanırları Faktörler: KSÜ Örneği", Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 8, 2, 69- 81.
- KESKİN, N., KORALTAN A. VE ÖZTÜRK Ö., (2010), "Pamukkale Üniversitesi Buldan MYO Öğrenci Profili", MYO-ÖS 2010 Ulusal Meslek Yüksekokulları Öğrenci Sempozyumu, 21-22 Ekim 2010, Düzce.
- KÖKSALAN, B., İLTER, İ. VE GÖRMEZ, E., (2010), Sınıf Öğretmeni Adaylarının Sosyo-Kültürel Özellikleri ve Lisansüstü Eğitim İsteklilikleri Üzerine Bir Çalışma (Fırat, Erzincan ve İnönü Üniversitesi Sınıf Öğretmenliği ABD Örneği), Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt 11, Sayı 3, Sayfa 277-299
- KURU E., PEPE K., (2002). Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Özel Yetenek Sınavlarına Katılan Öğrencilerin Sosyo-Ekonomik Profilleri, Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, C.22,S.1(253-265).
- NARTGÜN, Ş.S. VE YÜKSEL E. (2009), "Ahi Devran Üniversitesi Kaman Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Sosyo-Ekonomik Düzeylerinin Belirlenmesi", Ahi Devran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 10, 2, 1-18.
- ÖZCEBE, H.(2008), Gençler ve Sigara, Klasmat Matbaacılık, Ankara, 2008, s.1-24
- ÖZDEMİR C. ,DEMİRİZ G. (2009), Adnan Menderes Üniversitesi Öğrenci Profili Araştırması 2003, 1. Uluslararası Türkiye Eğitim Araştırmaları Kongresi, 2009 .

- ÖZEL, A. (2006), “Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesinde Öğrenim Gören Öğrencilerin Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Yapısı”, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 16, 317-336.
- ÖZOĞLU, M., GÜR, B.S. VE COŞKUN, İ. (2012). Küresel eğilimler ışığında Türkiye’de uluslararası öğrenciler. Ankara: Siyaset, Ekonomi ve Toplum Araştırmaları Vakfı. ISBN: 9786054023158
- ÖZSOY, S. (2004), Üniversite Öğrenci Profili: Kavramsal Bir çözümleme ve Türkiye’ye İlişkin Bazı Ampirik Bulgular, kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri, 4(2):301-334
- PARLAKAY, O., SAHİLLİOĞLU BAKLACI, S., DAĞISTAN, E., KARAKUYU, A., (2013), Mustafa Kemal Üniversitesi Antakya Meslek Yüksekokulu Mülkiyet Koruma Ve Güvenlik Bölümü Öğrenci Profili, 3. Ulusal Özel Güvenlik Sempozyumu, Gaziantep
- SEVÜKTEKİN, M., NARGELEÇEKENLER, M., ÇETİN, İ. (2012), Uludağ Üniversitesi Öğrencilerinin Sosyo-Ekonomik Profil Araştırması, Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, Cilt/Vol. XXXI, Sayı/No. 2, Sayfa. 99-128
- ŞENSES, FİKRET (1999), “Yüksek Öğretimde Öğrenciler: ODTÜ İktisat Bölümü Öğrenci Profili”, ODTÜ Gelişme Dergisi, 26, 1-2, 179-201.
- ŞENSES, FİKRET (2005), “ODTÜ İktisat Bölümü Öğrenci Profili”, ODTÜ Gelişme Dergisi, 32,185-198.
- Türkiye’nin Gençlik Profili
2012 http://www.gsb.gov.tr/content/files/turkiyenin_genclik_profil_i_web.pdf
erişim tarihi: 05.09.2013
- Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu Haber Bülteni <http://www.turkis.org.tr/?wapp=52521E5F-FCA5-4BDD-940D-A284DA6F151D> erişim tarihi: 04.09.2013
- YAYLALI, M. OKTAY E., ÖZEN Ü. VD. (2006), Üniversite Gençliğinin Sosyo-Ekonomik Profili Araştırması, Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Yayınları, 109, Erzurum.
- YİĞİT, R., ESENAY, F.I., VE DERE BENT, E. (2007), “Türkiye’de Hemşirelik Son Sınıf Öğrencilerinin Profili”, Cumhuriyet Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu Dergisi 11, 3, 1-12.